

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521202258
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3521202258.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Alenou Búlikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú O. A., D.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa matky U. A., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. O. D. S., H.Č.. D. O. D. S., Z. X, štátny občan SR a otca O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. O. D. S.C., C. XXXX/X, t.č. Ú. V. Ú. L., štátny občan SR, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti sa **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom zo dňa 22.07.2021 domáhal zníženia vyživovacej povinnosti, ktorú má k maloletej O. A., D.. XX.XX.XXXX, vo výške 100 € mesačne.
2. Dôvodil tým, že je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu skončí v septembri 2028. Matka maloletej si od roku 2019 exekučne vymáha výživné pre maloletú a je jej vyplácané náhradné výživné, čím sa však jemu vytvára dlh. V dobe uplynutia trestu bude mať dlh na výživnom vo výške cca 12.000 € plus exekučné trovy. To mu bude čiastočne znemožňovať uplatnenie sa a zaradenie do slušnej spoločnosti po prepustení z výkonu trestu.
3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením obsahu listinných dôkazov a lustráciami v súdu dostupných registroch - Registri obyvateľov SR, Sociálnej poisťovni, Zboru väzenskej a justičnej stráže, registra trestov GP SR a zistil nasledovný stav veci:
4. Vyživovacia povinnosť otca k maloletej O. A., D.. XX.XX.XXXX, bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 8P/46/2016-21 zo dňa 23.05.2017, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej O. sumou 100 € mesačne.
5. V čase posledného rozhodovania súdu bola matka na rodičovskej dovolenke. Otec pracoval len brigádne, pričom dosahoval príjem cca 500-600 € mesačne.
6. V súčasnosti sú pomery na strane účastníkov nasledovné:
7. Otec maloletej je od 15.03.2019 umiestnený v zariadení na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, kde je v súčasnej dobe pracovne zaradený. Za obdobie od 04/2021 do 09/2021 dosiahol

priemerný vymeriavací základ /hrubú mzdu/ vo výške 134,50 €. Okrem maloletej O. má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletemu synovi V. F. A., nar. XX.XX.XXXX, a to v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

8. Otec bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/53/19, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2T/11/2020, za spáchanie trestného činu podvodu (§ 221/1 TZ), vydierania (§ 189/1 TZ), lúpeže spáchanej so zbraňou (§ 188/1,2 TZ), vydieračského únosu (186/1 TZ), neoprávnenej výroby a použitia platobného prostriedku (§ 219/1 TZ), k nepodmienečnému trestu odňatia slobody na 9 rokov a 6 mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Okrem toho bol v inom konaní sp. zn. 2T/13/2019 právoplatne odsúdený za trestný čin zanedbania povinnej výživy (§ 207/1 TZ), kde však bolo upustené od uloženia trestu vzhľadom na skoršie odsúdenie. Uložený nepodmienečný trest otcovi končí dňa 15.09.2028.

9. Matke sa dňa 27.05.2021 z iného vzťahu narodila dcéra D. A., preto je t.č. na rodičovskej dovolenke. Poberá rodičovský príspevok (275,90 €) a prídavky na 2 deti (51 €). Na výživu maloletej D. prispieva jej biologický otec sumou 50 € mesačne. Matka býva v podnájme v jednoizbovom byte, kde sa mesačne platí 340 € nájomné vr. energií a 25 € za TV + internet. Doposiaľ sa na nákladoch na bývanie v 1-ici podieľala aj stará matka maloletej, ktorá sa však sťahuje preč, čím matke stúpnu náklady na bývanie. Bude odkázaná na finančnú pomoc svojej matky.

10. Maloletá O. nastúpila do 1. ročníka základnej školy v D. O. D. S., s čím mala matka zvýšené výdavky: 15 € ZRPŠ, 20 € mesačne obedy, 20 € družina, 10 € poplatok pri zápise do školy a cca 200 € nákup oblečenia a potrieb do školy. O. nemá zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom alebo záujmovou činnosťou. Chcela by však navštevovať tanečný krúžok.

11. Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 zák. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 75 ods. 1 zák. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 ods. 1, 3 zák. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Na základe vykonaného dokazovania, súd vyhodnotil návrh otca maloleteho v celom rozsahu ako nedôvodný, a to z nasledovných dôvodov:

16. K zníženiu vyživovacej povinnosti k maloletemu dieťaťu, u ktorého v súvislosti s rastom a vývojom prirodzene dochádza k nárastu odôvodnených životných potrieb, je možné pristúpiť len v naozaj výnimočných prípadoch, kedy na strane povinného rodiča nastanú také okolnosti, ktoré mu objektívne bránia plniť si vyživovaciu povinnosť v stanovenom rozsahu. Takáto situácia však v prejednávanej veci zistená nebola.

17. Súdna prax konštantne zastáva právny názor, že nemôže byť na ujmu maloleteho dieťaťa, že sa osoba povinná platiť naň výživné, dopustila úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bola vzatá do väzby, prípadne jej bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, v dôsledku čoho došlo k poklesu alebo až strate jej príjmov. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinné platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný

stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/236/2018)

18. Skutočnosť, že otec maloletej bol právoplatne odsúdený pre viacero úmyselných trestných činov na niekoľkoročný trest odňatia slobody a v dôsledku toho mu klesol príjem, v žiadnom prípade nemožno hodnotiť ako okolnosť opodstatňujúcu zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletej O..

19. Maloletá O. má t.č. 6 rokov a je plne odkázaná na svojich rodičov, pokiaľ ide o zabezpečenie jej materiálnych a iných potrieb. Nastúpila do 1. ročníka základnej školy, čo vždy predstavuje významný nárast nákladov na maloleté dieťa, keďže je nutné nakúpiť množstvo školských potrieb a pomôcok, čo je finančne náročné.

20. Matke navyše v roku 2021 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej D., o ktorú sa matka celodenne osobne stará. Otcovstvo k maloletej D. síce doposiaľ nebolo určené, avšak biologický otec matke prispieva sumou 50 € mesačne. Príjem matky pozostáva len z rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa (t.j. cca 327 €). Výživné zo strany otca tak predstavuje veľmi dôležitý zdroj finančných prostriedkov pre matku a maloletú O., poťažmo ak matke vzrastú náklady na bývanie, keďže zostáva v prenajatom byte bývať sama s deťmi. Pri preukázaných nákladoch matky a jej detí na bývanie (cca 365 € mesačne) by matka bez doterajšieho výživného vo výške 100 € zo strany otca (hradeného formou náhradného výživného) objektívne nemala ako zabezpečiť odôvodnené materiálne potreby maloletej O..

21. Zníženie vyživovacej povinnosti otca k maloletej O. by jednoznačne viedlo k významnému zníženiu životnej úrovne maloletej, pričom maloletá nesmie byť poškodená nezodpovednosťou a trestnou činnosťou vlastného otca. Otec maloletej preto musí v plnom rozsahu znášať následky svojho konania aj v tejto rovine. So vznikajúcim dlhom na výživnom sa bude musieť náležite vysporiadať po svojom prepustení z výkonu trestu. Na túto skutočnosť mal otec myslieť skôr, než sa dopustil trestnej činnosti.

22. Z uvedených dôvodov súd návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

23. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. V danej veci súd v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia a to na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (trojmo). O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).